

Datum: 26. travnja 2021. godine

Redni broj sata: **XX**

Kazališta (povezanost arhitekture i glazbe)

a) Video-prilog „I to je Hrvatska - HNK“ (10 min); Izvor: YouTube

Video-prilog o HNK nam stavlja pred oči 1895.g. kada je HNK u Zagrebu stavljen u upotrebu. HNK je jedna od najljepših zgrada i institucija u Hrvatskoj.

Zagrebački trgovac Kristofer Stanković dobio je novčani zgoditak na lutriji u Beču u vrijednosti od 77 milijuna kn u zlatnim dukatima. S tim je novcem financirao izgradnju prvog kazališta u Zagrebu – današnja starogradska vijećnica na Markovom trgu u Zagrebu. S rastom Zagreba ukazuje se potreba za većim kazalištem. Ban grof Károly Khuen-Héderváry je odlučio o lokaciji gradnje današnjeg HNK. 22.05.1894. počinje gradnja. Izvođač je bila tvrtka Fellner i Helmer s 200 radnika i 40-ak kazališta iza sebe u Europi. Svečano otvorenje kazališta je obavio car Franjo Josip I. 14.10.1895.g. Sve javne zgrade Habsburške monarhije su morale biti žute boje zbog žute boje na njenoj zastavi. Prvi intendant HNK je bio Stjepan Miletić (26 god). Uveo je električnu rasvjetu, osnovao operu i prvu glumačku školu u Hrvatskoj. U HNK zajedno egzistiraju tri umjetnička ansambla: drama, opera i balet. HNK ima 500 zaposlenika i 200-300 vanjskih suradnika. U kazalištu su zastupljena različita zanimanja: ton majstori, majstori rasvjete, krojači, bravari, tapetari... Gledalište se sastoji od 695 sjedalica. Po svakoj sezoni kazalište posjeti oko 120 000 gledatelja. Gledalište je manje od pozornice. Pozornica ima 30 m. Luster iznad gledališta ima 950 kg i 83 žarulje. Freske na stropovima prikazuju mitske priče. HNK ima i kraljevsku ložu. U funkciji je još uvijek WC s originalnom školjkom i umivaonikom iz doba cara Franje Josipa I. Oko pozornice ima dosta hodnika i labirinta za nesmetan prolaz glumaca. HNK ima i rotirajuću pozornicu promjera 13 m. Zanimljivost je i da postoji podzemni hodnik koji povezuje zgradu HNK sa zgradom *Sokola* preko puta ceste. Sezona u HNK traje 10 mjeseci. U HNK postoje i solističke garderobe i bife za druženje glumaca i zaposlenika.

b) Video-prilog „La Scala, the heart and soul of Milan“ (10 min); Izvor: YouTube

Milanska Scala nije samo mjesto opere i glazbe, već i važno mjesto za društvo. Ona je srce i duša Milana. Scala je jedinstvena u svijetu. Mozart je u svojoj ranoj fazi nastupao u njoj. U njoj su nastupali i mnogi drugi velikani glazbe: Verdi, Donizetti, Bellini, Puccini... U rad Scale su uključeni mnogi ljudi različitih zanimanja u različitim radionicama. U vrijeme II. svjetskog rata na Milansku Scalu su pale bombe i jako je oštetile. Nakon rata se pristupilo rekonstrukciji. U video-prilogu je prikazan tijekom pripreme opere „Lohengrin“ Richarda Wagnera i dijelovi te opere. 1951. g. u Scali je trijumfirala i Maria Callas, po mnogima najbolja operna pjevačica ikada. Njoj u čast, na dan njenog nastupa u Scali, svake godine započinje sezona nastupa. Mnogi posjetitelji zapažaju jedinstvenost ambijenta Scale.

c) Video-prilog „Great Opera Houses“ (4:12 min); Izvor: YouTube

Od opernih kuća iz video-priloga, najviše su me se dojmile:

1. Palau Musica, Barcelona – interesantan i bajkovit ambijent i izvrsna preglednost

2. Royal Opera House London – blještavost, veličina, preglednost
3. Teatro La Fenice, Venice – prostranost, umjetnički dojam

PRIREDILA:

Aneta Kunac, 1. E